

patriot

4/2022

vychází 16. května 2022

ÚVODEM... by bylo vhodné napsat něco pozitivního. Média nás v dnešní době ze všech stran nepřetržitě zásobují vším možným, ale těch dobrých, pozitivních informací je tam pomálu, pokud vůbec. Ovšem pozor! Když přijde vaše nezletilá dcera s pozitivním těhotenským testem, o pozitivní informaci se v tomto případě jistě nejedná. A naopak. Je-li váš nález po vyšetření u lékaře negativní, většinou vás to potěší. Méně pak už, odcházíte-li s negativním nálezem z IQ testů. Svět není černobílý a je dobré umět se radovat z maličkostí. Dnes třeba svítí (zatím) sluníčko. A tak nám pomůže posvítit si na dnešní temelínskou chalupu, která je v našem přehledu na řadě:

Číslo popisné 12 „U KOLÁŘŮ“.

Původně je jednalo zřejmě o část Vávrovského gruntu, který je v berní rule z roku 1654 uvedený jako pustý. Příjmení Kolář se zde objevuje krátce po třicetileté válce - Jan Kolář (*asi 1668), chalupník a Bartoloměj Kolář. Dále pak Jan Kolář (syn Jiřího Koláře), který si v roce 1721 vzal za manželku Polexinu, vdovu po Vojtěchu Košťálovi z temelínského čp. 10. Ještě jeden Jan Kolář se uvádí, manžel Rozalie Šabatkové z Oujezdce, kterou si vzal v lednu 1756. Víme o dvou jejich dětech, Magdaleně (*1759) a Vojtěchovi (1762).

Z Kolářů připomeňme ještě narození Josefa (*1774), syna temelínského pastýře.

Na čp. 12 se připomíná také Jiří Zoul, jeho manželkou byla Anna Blechová ze Všemyslic. Společně měli osm dětí. Po smrti Jiřího Zoula se vdova Anna v roce 1773 znovu vdala za Jakuba Vaňka, který v čp. 12 bydlel v podruží. Jakub Vaněk v roce 1784 vykoupil chalupu od vrchnosti za 45 zlatých. Po smrti manželky Anny (1788) postoupil chalupu nevlastnímu synu Matěji Zoulovi za 126 zl. a 17 kr. Jakub zemřel v čp. 13 naproti přes ulici.

Matěj Zoul (1767 – 1817) se v roce 1788 oženil s Marií Hurtovou z Temelínce čp. 17. Nevěsta přinesla věnem 200 zlatých. Z tohoto svazku se narodilo devět dětí.

K dceři Matěje Zoula Anně na čp. 12 se v roce 1813 přiřadil Václav Říha, syn sedláka Josefa Říhy z čp. 4 v Temelíně. Narodily se jim dvě děti, ale Václav už v roce 1817 zemřel na břišní tyfus. Ovdovělá Anna tak ve svých 21 letech vlastnila od 25. září 1817 živnost s 8 j. 897 sáhy polí a 7 j. 558 sáhy luk.

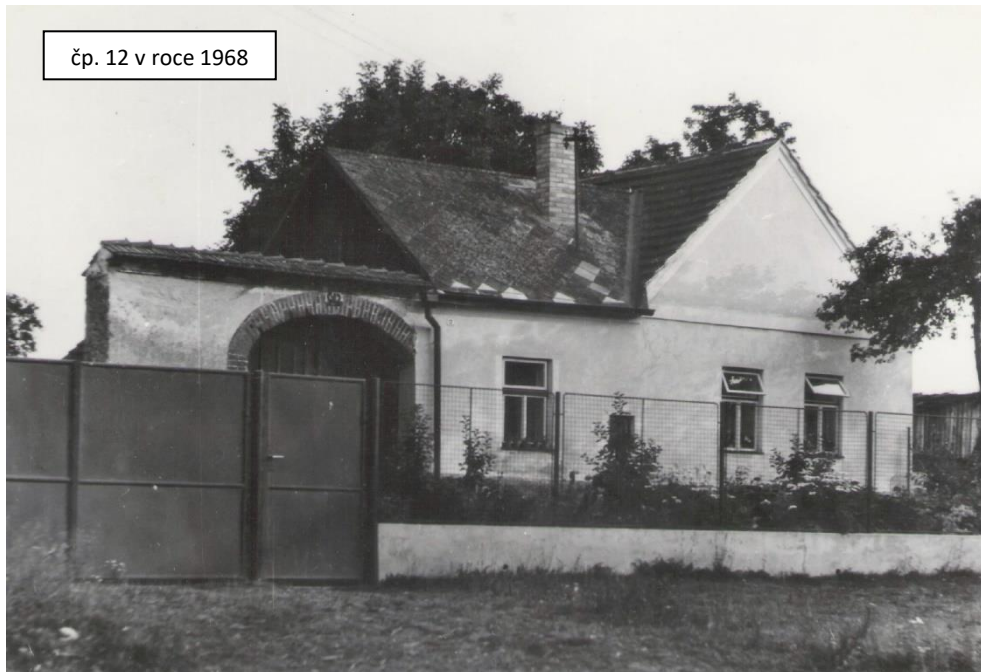
Anna, ovdovělá Říhová, se ještě téhož roku provdala za Václava Bartušku z čp. 17, se kterým měla devět dětí.

Po Václavu Bartuškově zdědil 31. prosince 1841 chalupnickou živnost čp. 12 jeho syn Josef Bartuška (1820 – 1873). Ten se v roce 1843 oženil s Marií Říhovou, dcerou Jana Říhy z Temelína čp. 4. Nevěsta obdržela věnem 420 zlatých, jednu krávu, jednu jalovici, dvě ovce a ženské nářadí. Ženich Josef vyplácel podíly sourozencům Anně, Veronice, Janovi, Kateřině a Alžbětě po 80 zlatých, matce a vdově Anně 35 zl. 33 kr. Z manželství vzešlo devět dětí.

Po otcově smrti zdědil živnost jeho syn Josef Bartuška (*1850), v roce 1874 slavil svatbu s Annou Volfovou z Bohunic.

čp. 12 v roce 1968

Josef Bartuška koupil od Jana Ťopky zbytek živnosti čp. 5 v Temelíně a odstěhoval se. Čp. 12 koupil Jan Taška (1839 – 1914), syn Jana Tašky, tesaře a domkáře z čísla 65. Jan se oženil s Veronikou Zimovou z Těšínova, společně měli tři děti: Matěje, Annu a Marii. (Marii se narodil nemanželský syn Václav, kterého nechala u rodičů, odešla do Nákří za Vojtěchem Samohejlem, provdala se, a v roce 1911 s manželem vycestovala do Ameriky.) Po otci Janovi převzal živnost Matěj Taška. Byl dvakrát ženatý. Manželkami mu byly v roce 1919

Jirková z Radomilic a v roce 1924 Polanská z Krče. Obě manželství však zůstala bezdětná.

Chalupu tak převzal jeho synovec Václav Taška (syn výše uvedené Marie). Do manželského svazku vstoupil v roce 1936 s Růžnou Zbiralovou, dcerou domkáře Františka Zbírala z čp. 13. Společně měli tři děti, se kterými v roce 1953 emigrovali do Německa a odtud letecky do Ameriky, za Václavovou matkou Marií, provdanou Samohejlovou.

Majetek byl zkonfiskován a chalupu následně koupil Vrzák z Těšínova.

Zastavěná plocha s nádvořím měřila v roce 1837 179 sáhů, v roce 1903 to bylo 5 arů 83 m², v roce 1935 pak 9 arů 02 m². Pozemků k čp. 12 patřilo v roce 1916 – 4 hektary a 85 arů, 1923 – 4 hektary a 69 arů, 1935 – 5 hektarů a 52 arů, 1943 – 6 hektarů a 63 arů.

(zdroj: Jan Petřík, Rodový katastr obce Temelín / matriky SOA Třeboň / Jan Bartuška, Temelín v proměnách času / gruntovní kniha Velkostatek Neznašov, Temelín, 1784 – 1880 / Pamětní knihy obce Temelín / Ondřej Klempíř, Do Ameriky / foto: archiv obce Temelín.)

ZÁVĚREM...

Kulturní, společenské a sportovní akce nabírají na tempu a snaží se dohnat ztracené dva roky. Sledujte stránky Patriot na sociální síti FB, abyste o nic nepřišli. 😊 Uvítáme historické materiály vztahující se k Temelínu. Děkujeme, že nás čtete.

Obecně lidé takové ty věci, co jsou malým písmem, nečtou. Takže bych si tady mohl psát, co chci a nikdo by to stejně nečetl. Nicméně právě tím nejmenším písmem jsou sdělovány (jistě ne zcela náhodou) ty nejdůležitější informace. Všechny údaje zveřejněné v tomto listu jsou navzdory mému nejlepšímu snažení bez záruky. List je soukromým elektronickým médiem, za jeho případnou tištěnou distribuci nenese autor žádnou odpovědnost. Patriot a jeho části je možno bezplatně dále šířit - což však neznamená, že bych se nějak úporně bránil drobným příspěvkům a darům ☺. V každém případě za přízeň děkuje Ondřej Klempíř. Kontakt: e-mail: klempondr@seznam.cz. Vychází tak nějak občas, ale většinou pravidelně nepravidelně.